

የተጀመረው የህዳሴ ጉዞ እንዳይደናቀፍ...

ዘአማኝ በላይ 09-27-17

ታላቁ መሪ አቶ መለስ ዜናዊ ፌዴራሊዝምን አስመልክተው በአንድ ወቅት፤ ሀገር ማለት ተራራና ወንዝ ሳይሆን ህዝብ ነው በማለት የተናገሩት ንግግር ከማንም ህሊና ወስጥ የሚጠፉ አይደለም። ይህ አባባላቸው በጥልቀት ሲታይ እንደ የድንበር ማለል ዓይነት ጉዳዮች ከአንድ ሀገራዊና ህዝባዊ መንፈስ መሳሳት እንደሚኖርበት የሚል ልዩ ይመስለኛል።

ርግጥ ርሳቸው እንዳሉት አንድ ተራራ ከሌለው በተለየ ሁኔታ ፍቅር የሚገሰገበት ምክንያት የለም። አንድ ህዝብ ግን ከሌለው ህዝብ የተለየ ፍቅር ያሰዛል። ዋናው ጉዳይ በድንበር መለያየቱ ሳይሆን፤ ሁለት ህዝቦች በድንበር ሲካለሉ ዋናው ነገር የድንበር መካለሉ ጉዳይ የህዝቦቹን አንድነት የሚያናጋ፤ ተቀላቅሎ የሚኖር ዘይቤን የሚያሸረሽርና መከባበርን በሚሰጥ መልኩ መሆን ይኖርበታል።

ሀገራችን አንድ የጋራ ፖለቲካል-አኮኖሚ ማህበረሰብ እንደምትገነባ በህገ መንግስቷ ላይ በግልፅ ደንግጋ ስታበቃ፤ የሀገራችን መሬትም ሆነ ሌላው የተፈጥሮ ሃብት ለጋራ ልማት የምንጠቀምበት እንጂ ልክ እንደ አፓርታይድ ስርዓት ደንብ 'ከዚህ አካባቢ ባሻገር የእገሌ ብሔር ተወላጅ ዝር ማለት የለበትም ብለን የምናጥርበት መሆን አይገባዎታል። የሀገራችንን ፌዴራላዊ ስርዓት እወን ካደረገው ህገ መንግስታችን መሆን ጋር የሚገሰገስ ነው።

ከዚህ አኳያ በአሮጌና በኢትዮጵያ ሶሜሌ ክልሎች አንዳንድ አካባቢዎች የተፈጠረውና የሰዎችን ህይወት የቀጠፈው ግጭት ከፌዴራሊዝም ፅንሰ-ሃሳብ ጋር የሚይዘው ከመሆኑም በላይ፤ የተጀመረው የህዳሴ ጉዞ ጥላሽት የሚቀጣው በመሆኑ በፍጥነት መታረም ያለበት ይመስለኛል።

ርግጥ ፌዴራል መንግስትና ሁለቱ ክልሎች ግጭቱ እንዳይስፋፋ፤ የተፈናቀሉ ዜጎች ወደ አካባቢያቸው እንዲመለሱ ድጋፍ በሚደረግ እንዲሁም በግጭቱ ተዋናይ የነበሩ ግለሰቦችን ህግ ፊት ለማቅረብ እያደረጉት ያለው ጥረት አድናቆት የሚቻለው በሆነም፤ እንዲህ ዓይነቱ ሁለቱን ህዝቦች የሚወክል ተግባር የህዳሴ ጉዞችን እንዳይደናቀፍ ሲባልም ችግሩን ከመሰረቱ መቅረፍ ያስፈልጋል። ለዚህም ከሀገራችን የህዳሴ ጉዞ ተጠቃሚ በመሆን ላይ የሚገኘው ሁሉም የህብረተሰብ ክፍል ተገቢውን ድጋፍ በሚደረግ ይህን መሰሉ ብቅ ጥልም እያለ የሚከሰት ችግርን በተገቢው ሁኔታ መፍታት ይገባል።

የዚህ ሀገር ህዳሴያዊ ዕድገት ማንም ተመኝቶት የሚገኘው አይደለም። ዛሬ ምክንያት ለልማታዊው መንግስት ይግባወና በሁሉም ዘርፎች መጠነ ሰፊ ለውጦች እየተመዘገቡ ነው። ዛሬ ሀገራችን የሚጀመሪያውን የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ በተገቢው ሁኔታ አጠናቋል፤ የአኮኖሚ መቅረብ ለውጥን ለማምጣት የተለመደበትን ሁለተኛውን የዕድገት ትልም ከተያያዘች ወደ ሶስተኛው ዓመት ተሸጋግራለች።

ታዲያ በዚህ አጭር ጊዜ ውስጥ አያሌ ለወጣች ተመዝግቦታል። ምንም እንኳን የዛሬ ሁለት ዓመት ገደማ በሀገራችን ውስጥ ተፈጥሮ የነበረው ሁከት በአኮኖሚው መካከ ለፈጥረው የሚቻለው እጅግ አነስተኛ ለወጥ ሊኖር እንደሚችል የሚከድ ባይሆንም፤ ችግሩ ግን ይህ ነው የሚባል ተፅዕኖ የፈጠረ አይደለም።

በተለይም ከምርት አኳያ የተፈጠረ ችግር ባለመኖሩ በያዝነው ዓመትም ባለ ሁለት አሃዝ ዕድገት ይመዘገባል ተብሎ ይጠበቃል። ታዲያ ይህ የሚሆነው ሁሉም የሀብትተሰብ ክፍል እድገትን ሊቀላቀስ የሚችል ተግባሮችን መካኑን ሲችል ነው። ለአንድ የጋራ ሀገራዊ ዓላማ ያለ ንትርክ መፈሰሰፍ ሲችልም ጭምር።

ባለፉት 26 ዓመታት በተለይም ባለፉት 10 ዓመታት የሀገራችንን አኮኖሚ ስር ከሰደደ ደህነትና ኃላቀርነት ለማለቀቅ እንዲሁም የህዝቡን ኑሮ ደረጃ በደረጃ ለማሻሻል የሚያስችሉ በርካታ የአኮኖሚ ማህበራዊ የልማት ፖሊሲዎች ስትራቴጂዎችና ፕሮግራሞች ተቀርፀው ስራ ላይ ወለዋል።

ወጣታቸው ስኬታማ እንደነበርም ከእነዚህ ዓመታት በፊት የነበረችውንና የዛሬውን ኢትዮጵያ በማዕተ መመከከር የሚቻል ይመስለኛል—“ማዕተ ማመን ነው” እንዲል ብሂሉ። የትናንቷ ኢትዮጵያ ከዛሬዋ ጋር የጎላ ምጫ ሃብታዊ ዕድገት ልዩነት አላት። ደርግ ከእነ ዕዝ አኮኖሚ ባለ ባዶ ካዝና አድርጓት ጥሏት የሄደው የትናንታዋ ኢትዮጵያ፤ ዛሬ ላይ በበሊዮን የሚቆጠር በጀት መዳቢ ሆናለች። ይህም እዚህ ሀገር ውስጥ ህዝቦቿ በደንበር ምክንያት ሳይጋጩ በሰላማዊነታቸው ያገኙት ወጣት መሆኑ አይካድም።

ላለፉት ሰባት ዓመታት በላይ በሁለት የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅዶች ውስጥ ያለፈችውና በሚጠፍ ላይ ያለችው ኢትዮጵያ፤ የትናንት ቁስሏን ከመመልከት ይልቅ ህዝቦቿን በአንድነት እያሳተፈች በልማት ጎዳና በመገንጠል ላይ ትገኛለች። በዚህም ከትናንት ዛሬ፤ ከዛሬ ደግሞ ነገ የምትሻለዋን ኢትዮጵያ ዕውን ለማድረግ ደፋ ቀና እየለች ነው።

ለዚህ ደግሞ ኢትዮጵያ ባለፉት 10 ዓመታት አኮኖሚያዊ ለውጦችን እያስመዘገበች በሂደት የምስራቅ አፍሪካን አኮኖሚ በቀዳሚነት ለመምራት የምትችልበትን አቅም መገንባት የምትችል መሆኗን በተግባር እያስመከረች ትገኛለች።

እናም በመጨረሻ ጊዜያት የኢትዮጵያ ምጫ ሃብት የቀጠኛው መሪ መሆኗ አይቀርም። ለዚህ ደግሞ ሀገራችን በትክክለኛ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች እየተመራች ያከናወነቻቸው ስራዎች ዛሬ ለምንገኝበት እመርታ ምቹ ምህዳርን መፍጠር መሆናቸው ዋስትናችን ለሆኑ ይችላሉ። ይህ እንዲሆንም አሁንም ሁሉም የሀገራችን ህዝቦች በአንድ ሀገራዊ መንፈስ መከራት ይኖርባቸዋል።

ባለፉት 10 የፈጠሩና ተከታታይ ምጫ ሃብታዊ እመርታዎች ውስጥ ሀገራችን ባለፉት ሰባት ዓመታት ዕውን እንዲሆኑ ያደረገቻቸው የልማት ዕቅዶች የነበረንን የዕድገት ፍጥነት ይበልጥ ያጎኑት ናቸው። በተለይም

የመጀመሪያው የልማት ዕቅድ እጅግ በጣም የተለጠፍ ሊደረስበት የሚችል መሆኑ ቢቀርብም፤ ሀገራችን አብዛኛዎቹን የዕቅድን ወጠቶች ማካካት ችላለች።

ከመጀመሪያው ዕቅድ ለሁለተኛው ተግባር በመሰለፍ የልማት ትልላን እያፋጠኑ ችለዋል። በተለይም በሁለተኛው የልማት ዕቅድ መጨረሻ ላይ መቅራዊ የምጣኔ ሃብት ለወጥ ለማምጣት ተግባር እየሰራች ናት። በዚህም ህዳሴዋን ቅርብ ለማድረግ እየሰራች ነው። ህዳሴያችን ፈፀሞ መስተጓጎል የለበትም።

ታዲያ ይህን ጠንካራ የልማት ግስጋሴ ለማስቀጠል እዚህም ሆነ እዚያ በድንበር ሰበብ የሚካሄዱ ተግባሮች መቆም አለባቸው። ድንበር በአዲሲቷ ኢትዮጵያ ውስጥ የግጭት ምክንያት ለሆነ አይችልም። አንድ የፖለቲካ ኢኮኖሚ ማህበረሰብን ለመንገድ ቃል የተግባር ህዝብ በጥቃቅን ጉዳዮች መታረክ የለበትም። የራሳቸው አጀንዳ ያላቸው ፀረ ሰላም ሃይሎችም ሰለባ መሆን የለበትም። የሚካሄዱት ተገቢ ጥያቄዎችም በፀረ ሰላም ሃይሎች እንዳይጠለፉ ለርካሽ ፖለቲካቸው መጠቀሚያ እንዳያደርጓቸው መጠንቀቅ ይኖርበታል።

ከሁሉም በላይ ደግሞ የሀገራችን ህዝብ ያለው በከፍተኛ ደረጃ ላይ ነው። በዚህ የከፍተኛ ወቅት ህዳሴውን የሚፋጠኑ ሁለንተናዊ ጉዳዮችን ማከናወን አለበት። የተጀመረው የህዳሴ ጉዞ እንዳይደናቀፍ ለጥቃቅን ጉዳዮች በታ ባለመሰጠት አንድ የጋራ ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ማህበረሰብን ከመንገድ አኳያ የልማት ትልላቸውን ማስለጥ ይኖርበታል።